

Udskriftsdato: 19. december 2025

KEN nr 9575 af 27/05/2024 (Gældende)

Ligebehandlingsnævnets afgørelse om etnisk oprindelse, hudfarve og race - adgangsbegrænsning - genoptagelse - afvisning

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 23-36922

Ligebehandlingsnævnets afgørelse om etnisk oprindelse, hudfarve og race - adgangsbegrænsning - genoptagelse - afvisning

J.nr. 23-36922

En mand (klager) klagede over forskelsbehandling på grund af race og etnisk oprindelse i forbindelse med, at han blev afvist fra at rejse med en af et rederis (indklagede) færger. Manden blev afvist fra færgen, fordi han ikke kunne fremvise gyldigt ID. Mandens pas var udløbet, men han havde fået det forlænget. Manden fremviste også sin opholdstilladelse. Rederiet anså hverken det forlængelse pas eller opholdstilladelsen for gyldigt ID.

Ligebehandlingsnævnet havde ved afgørelse af 25. september 2019, afvist at behandle klagen, fordi manden havde udvist retsfortabende passivitet og dermed havde fortabt retten til at gøre et eventuelt krav gældende som følge af påstået forskelsbehandling.

Ligebehandlingsnævnet ændrede ved den principielle afgørelse i sagsnr. 22-48184 praksis angående retsfortabende passivitet. Nævnet fastslog ved afgørelsen, at reglerne om retsfortabende passivitet ikke afskærer en klager fra at få behandlet sin klage ved nævnet.

Ligebehandlingsnævnet vurderede på den baggrund, at særlige grunde talte for at genoptage klagen over forskelsbehandling på grund af race og etnisk oprindelse. Nævnet genoptog derfor sagen.

Ligebehandlingsnævnet vurderede, at det faktum, at rederiet ikke anså mandens opholdstilladelse for gyldigt ID, relaterede sig til hans nationale oprindelse, da opholdstilladelsen er udstedt på baggrund af hans nationale oprindelse, som ikke alene udgør en etnisk oprindelse.

På den baggrund vurderede nævnet, at manden ikke havde påvist faktiske omstændigheder, der gav anledning til at formode, at der var sket direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse i forbindelse med, at han blev afvist fra rederiets færge.

På baggrund af nævnets faste praksis var det herefter åbenbart, at manden ikke kunne få medhold i sagen.

Nævnet afviste derfor at behandle klagen.

Afgørelsen blev truffet af et medlem af nævnets formandskab.

Klagen angår påstået forskelsbehandling på grund af race og etnisk oprindelse i forbindelse med, at klager blev afvist fra at rejse med en af det indklagede rederis færger.

Ligebehandlingsnævnets afgørelse

Ligebehandlingsnævnet genoptager sagen.

Ligebehandlingsnævnet afviser at behandle klagen.

Sagens behandling:

Afgørelsen er truffet af et medlem af Ligebehandlingsnævnets formandskab.

Sagsfremstilling

Den 16. juli 2019 indgav klager en klage til Ligebehandlingsnævnet. Klager gjorde gældende, at han havde været udsat for forskelsbehandling på grund af race og/eller etnisk oprindelse i forbindelse med, at han blev afvist fra at rejse med en af indklagedes færger.

Ligebehandlingsnævnet traf den 25. september 2019 afgørelse i sagen. Sagen blev behandlet under sagsnr. 19-35118.

Ved afgørelsen vurderede nævnet, at klager havde udvist retsfortabende passivitet og dermed havde fortabt retten til at gøre et eventuelt krav gældende som følge af påstået ulovlig forskelsbehandling.

Af afgørelsens sagsfremstilling fremgår følgende:

”Klager havde købt billet til at rejse med færge fra Danmark til Sverige den 4. august 2017. Ved afgang blev klager afvist fra at rejse med det indklagede rederi.

Klager stammer fra Iran. Han har for nævnet fremlagt kopi af dansk pas og opholdstilladelse.

Den 26. september 2017 henvendte klager sig ved mail via sin bostøtte til det indklagede rederi:

”Hej

Jeg vil gerne klage over en af jeres kvindelige medarbejder, som afviste mig da jeg skulle med færgen fra [A by i Danmark] til [by i Sverige] fredag den 4 August – 2017. Jeg har desværre ikke haft mulighed for, at udfærdige en klage før nu, idet jeg ikke behersker det skrevne danske sprog, og har derfor brug for hjælp til at skrive det jeg citere.

Jeres medarbejdes begrundelse for, at afvise mig var følgende, at mit Pas er udløbet. Jeg fortæller samt viser hende, at politiet har forlænget gyldigheden i passet, hvor de har skrevet samt stemplet. Jeres medarbejder ville ikke godtage gyldigheden pga. den er anført med håndskrift.

Jeg stiller sig undrende overfor hvorfor damen ikke vil godtage den eftersom det er politiet der har anført det, samt stemplet i passet, hvilket ses tydeligt. Jeg fortæller medarbejderen, at jeg også har andre dokumentere såsom mit opholdstilladelse kort, mit sygesikringskort osv – medarbejderen vil ikke godtage det. Medarbejderen gør klar for mig, at hun kun vil godtage et gyldigt i pas, hvilket hun ikke mener mit er, eller et kørekort, som jeg ikke er i besiddelse af.

Medarbejderens begrundelse for hvorfor et kørekortet vil fungere som gyldig legitimation var, at der er billede på sådan et. Jeg viser medarbejderen mit opholdstilladelses kort hvor der også er billede på, hvilket hun afviser igen.

Jeg foreslår at jeg kan ringe udlændinge afdelingen op ved [B by] politi, som kan fortælle at den ny anførte dato i mit pas er gyldig, hvilket medarbejderen også afviser.

Jeg bestilte rejsen til mig og mine to venner, samt deres børn, som var på ferie fra Australien. Mine venner tager færgen til [byen i Sverige] og jeg er desværre nødt til at skuffet tilbage til [B by].

Jeg har efterfølgende været ved politiet for at høre om stemplet i passet er gyldigt hvilket det er, politimanden fortæller endvidere at hvis der opstår tvivl er de velkommen til at kontakte politiet.

Jeg har været meget påvirket af situationen efterfølgende og den behandling jeg fik af medarbejderen, som gentagne gange sagde: ”det er ikke mit problem”, og som på ingen måder var hjælpsom og samarbejdsvillig. Jeg spørger medarbejderen om, at komme til at tale med hendes chef, hvortil hun svarer; ”Jeg er chefen”

Jeg sender ikke primært denne mail for, at få kompensation for min rejse, men derimod synes jeg, at jeg har en undskyldning til gode for den nedgørende behandling jeg modtog.

Jeg har vedhæftet dokumentation på mit pas, opholdstilladelses kort, samt mit sygesikringskort, som var det dokumentation som jeg vidste medarbejderen.

Det er min bostøtte, som har skrevet det jeg har citeret og skulle der opstå spørgsmål er i velkommen til at kontakte hende. ”

Rederiet svarede ved mail af 12. oktober 2017:

”Hej

På rederiets vegne takker vi for henvendelsen og beklager meget, at vi måtte afvis [klager], ved gaten den 4/8-17 på grund af mangelfuld ID.

[Klager] blev afvist på grundlag af [rederiet]s regelværk, som på daværende tidspunkt, ikke accepterede forlængelser i pas.

Det er altid kedeligt, når vi må afvise gæster, som har planlagt at rejse, og vi forsøger, så godt vi nu kan, at kommunikere dette budskab ud til gæsten, på en meget stilfærdig måde. Nogle bliver oprørt over, at få denne besked, hvilket er fuldt ud forståeligt, andre forstår budskabet straks, men desværre var denne her afvisning ikke så ligetil.

[Klager] var meget personlig mod vores medarbejdere, og forsøgte senere at snige sig ombord, bagom vagterne, hvilket var en ganske uheldig opførsel.

Vi har kigget bookingen igennem, og kan se der ikke har kompenseret, for rejsen.

Den side af sagen er nu i orden, vi har tilbageført kr. 312,- (som er prisen for 1 person t/r), til samme kreditkort som rejsen oprindeligt er betalt med.

Såfremt i måtte have yderligere spørgsmål til sagen, kontakt os da venligst igen. ”

Ved mail af 28. november 2017 kontaktede klager via sin bostøtte på ny det indklagede rederi:

”Hej

Jeg skriver igen på vegne af [klager], som jeg tidligere har hjulpet med at skrive en klage til jer.

Tak for jeres svar, [klager] har dog et par indsigelser dertil:

[Klager] er ikke enig i, at han skulle have forsøgt, at snige sig ombord. [Klager] ønskede blot, at sige farvel til sine venner og deres børn.

[Klager] fortæller endvidere, at børnene var meget påvirket af situationer og han ønskede blot at kysse og trøste dem, så de kunne få en god tur.

[Klager] havde bestilt og betalt rejsen til ham og sine venner, som var rejst hertil fra Australien. Børnene var meget påvirket, og ringede grædende hjem til [klager] flere gange under deres tur.

[Klager] er stadig uforstående overfor afvisningen. [Rederiet]s personale fortalte [klager], at han ikke kunne komme ombord uden et kørekort, hvilket [klager] stadig er uforstående overfor.

Personalets begrundelse var, at de skulle se billede –id udover [klager]s pas, som de afviste. [Klager] viste dem hans opholdskort, hvor der også er billede på, hvilket ikke var nok – hvorfor?

Set i forhold til compensationen:

De 312 kr. som i har tilbageført til [klager] dækker kun hans udgift for selve billetten til [byen i Sverige], [klager] har også haft udgifter for turen til [A by] fra [B by], samt retur igen. Derudover havde [klager] også bestilt hotelværelse i [byen i Sverige], de penge har [klager] også tabt, hvilket drejer sig om 1652,56 kroner.

[klager] har betalt rejsen for dem alle, så 312 kr. svarer ikke til det beløb [klager] har betalt. [Klager] har betalt 1248 kroner i alt.

[Klager] fortæller at de andre rejsende var chokeret over, at han blev afvist og stillede spørgsmål til det.

Denne mail er skrevet for [klager]”

Hertil svarede rederiet ved mail af 29. november 2017:

”Hej [klager]

Hvad angår regler for gyldigt ID for at rejse med [rederiet], kan vi oplyse at vi godtager pas eller kørekort, og er det udløbet, er det ikke gyldigt ID. På daværende tidspunkt accepterede [rederiet] ikke forlængelser i pas.

Opholds tilladelse er desværre ikke gyldigt ID, så derfor måtte vi desværre afvise ham.

Vi har d. 12/10 refunderet kr. 312. - hvilket dækker overfart for 1 person, dette som en ekstra service. [Re-deriet] kan ikke stå til ansvar for mistet hotel eller lignende.

Vi er alle meget kede af at måtte afvise dig , men vi har ID regler vi skal følge, og alle vores gæster skal have gyldigt ID, ellers kan de desværre ikke rejse med os, hvilket vi også oplyser tydeligt”

Klagen blev modtaget i Ligebehandlingsnævnet den 16. juli 2019.

Nævnet har ikke fundet anledning til at foretage høring af indklagede. ”

Af klagers bemærkninger fremgår følgende:

”**Klager** gør gældende, at han har været udsat for diskrimination.

Medarbejderen hos det indklagede rederi mente, at klager ikke havde gyldig identifikation.

Klager oplyste medarbejderen om, at politiet havde stemplet og forlænget klagers pas. Klager opfordrede medarbejderen til at kontakte politiet.

Foruden sit pas viste klager sit opholdskort, bankkort og sygesikringskort.

Før klager bestilte færgerejsen, opsøgte han politiet i forhold til stempel og forlængelse af sit pas. Politiet forsikrede klager om, at hans pas var gyldigt, og at han kunne rejse hvorhen i verden, han ville.

Til trods for den forløbne tid fylder oplevelsen meget hos klager. Det lykkedes ikke at opnå forståelse hos rederiets medarbejder trods ihærdige forsøg herpå.

Klager ønsker en undskyldning fra rederiet, og at medarbejderen får en reprimande for sin nedladende væremåde.

Indklagede har refunderet prisen for rejsen. Klager ønsker desuden at få dækket de tabte udgifter til hotelværelse i Sverige samt sin togbillet i Danmark. ”

Af afgørelsens begrundelse fremgår følgende:

”Ligebehandlingsnævnets bemærkninger og konklusion

Ligebehandlingsnævnet behandler klager over forskelsbehandling på grund af race og etnisk oprindelse efter lov om etnisk ligebehandling.

Det fremgår af lov om etnisk ligebehandling, at ingen må udsætte en anden person for direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af vedkommendes eller tredjemands race eller etniske oprindelse.

Klager blev afvist fra at rejse med det indklagede rederi den 4. august 2017.

Klagen blev indbragt for Ligebehandlingsnævnet den 16. juli 2019.

I sager om afvisning forventes den person, der anser sig som forskelsbehandlet på grund af race og/eller etnisk oprindelse, at fremkomme med sin klage umiddelbart i forbindelse med afvisningen eller i hvert fald inden for rimelig tid herefter.

Klager havde via sin bostøtte en skriftlig korrespondance med det indklagede rederi i september og november 2017. Afvisningen blev beskrevet, og klager bad om en undskyldning og kompensation for sine udgifter.

Indklagede sendte sit sidste svar til klagers bostøtte den 29. november 2017. Indklagede beklagede afvisningen og henviste til sine regler om identifikation. Indklagede havde til klager refunderet prisen for overfart for en person.

Nævnet vurderer, at klager ved først at indgive klagen den 16. juli 2019 har udvist en sådan passivitet, at han har fortabt sin ret til at gøre et eventuelt krav gældende. Nævnet har herved lagt vægt på forløbet efter afvisningen, herunder indholdet af klagers efterfølgende korrespondance med indklagede og den tid, der er gået fra afvisningen og dermed det tidspunkt, klager havde eller burde have kendskab til et eventuelt krav efter lov om etnisk ligebehandling.

Klager får derfor ikke medhold i klagen.”

Den 14. april 2023 sendte Ligebehandlingsnævnet følgende brev til klager:

”...

Ligebehandlingsnævnet har ved et principielt møde den 1. marts 2023 ændret sin praksis om retsfortabende passivitet.

Nævnet har nu fastslået, at eventuel udvist retsfortabende passivitet ikke afskærer en klager fra at få prøvet spørgsmålet om, hvorvidt vedkommende har været udsat for ulovlig forskelsbehandling.

Retsfortabende passivitet kan herefter alene få betydning ved spørgsmålet om krav på en godtgørelse i tilfælde af ulovlig forskelsbehandling.

Da nævnet har ændret den praksis, som din klage blev afgjort efter, har du mulighed for at anmode om genoptagelse af din sag. ”

Den 3. maj 2023 anmodede klager Ligebehandlingsnævnet om at genoptage sagen.

Ligebehandlingsnævnet har ikke fundet grundlag for at foretage yderligere partshøring af sagens parter.

Klagers bemærkninger

Klager gør gældende, at sagen skal genoptages.

Ligebehandlingsnævnets bemærkninger og konklusion

Spørgsmålet om genoptagelse:

Det fremgår af lov om Ligebehandlingsnævnet, at nævnet kan bestemme, at en sag, hvori der er truffet afgørelse, skal genoptages, hvis særlige grunde taler derfor.

En sag kan for eksempel genoptages, hvis der fremkommer nye oplysninger af væsentlig betydning for sagen. Sagsbehandlingsfejl kan også medføre genoptagelse.

Klager indbragte den 16. juli 2019 en klage til Ligebehandlingsnævnet over forskelsbehandling på grund af race og/eller etnisk oprindelse i forbindelse med, at klager blev afvist fra at rejse med indklagedes færge til Sverige.

Ligebehandlingsnævnet fastslog ved afgørelse af 25. september 2019, at klager havde udvist retsfortabende passivitet, og at hans eventuelle krav på godtgørelse som følge af påstået ulovlig forskelsbehandling var bortfaldet. Klager fik med denne begrundelse ikke medhold i klagen.

Ved afgørelsen tog nævnet i overensstemmelse med nævnets hidtidige praksis om retsfortabende passivitet ikke stilling til, om klager var blevet udsat for forskelsbehandling i strid med lov om etnisk ligebehandling.

Der gælder imidlertid ikke på Ligebehandlingsnævnets område en klagefrist, som kan afskære en klager fra at få behandlet en klage over ulovlig forskelsbehandling som følge af den tid, der er forløbet fra den påståede forskelsbehandling og indtil klagens indgivelse.

Nævnet har på den baggrund ændret sin tidligere praksis ved den principielle afgørelse i sagsnr. 22-48184, hvor nævnet fastslog, at der ikke gælder en klagefrist for at indbringe klager til Ligebehandlingsnævnet. Nævnet fastslog også, at reglerne om passivitet ikke afskar klageren fra at få behandlet sin klage over forskelsbehandling som følge af den tid, der var forløbet fra den påståede forskelsbehandling og indtil klagens indgivelse.

Nævnet vurderer herefter, at særlige grunde taler for at genoptage sagen med henblik på at realitetsbehandle klagen over forskelsbehandling på grund af race og/eller etnisk oprindelse.

Nævnet genoptager derfor sagen.

Spørgsmålet om forskelsbehandling:

Ligebehandlingsnævnet behandler klager over forskelsbehandling på grund af race og etnisk oprindelse uden for arbejdsmarkedet efter lov om etnisk ligebehandling.

Det fremgår af lov om etnisk ligebehandling, at ingen må udsætte en anden person for direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af vedkommendes eller en tredjemands race eller etniske oprindelse.

Der foreligger direkte forskelsbehandling, når en person på grund af race eller etnisk oprindelse behandles ringere, end en anden bliver, er blevet eller ville blive behandlet i en tilsvarende situation.

Der foreligger indirekte forskelsbehandling, hvis en tilsyneladende neutral bestemmelse, betingelse eller praksis vil stille personer af en bestemt race eller etnisk oprindelse ringere end andre personer, medmindre den pågældende bestemmelse, betingelse eller praksis er objektivt begrundet i et sagligt formål, og midlerne til at opfylde det er hensigtsmæssige og nødvendige.

Hvis en person, der anser sig for krænket, påviser faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at der er udøvet direkte eller indirekte forskelsbehandling, påhviler det modparten at bevise, at ligebehandlingsprincippet ikke er blevet tilsidesat.

I dom af 6. april 2017 i sag nr. C-668/15 udtalte EU-Domstolen, at begrebet ”etnisk oprindelse” bygger på den opfattelse, at samfundsgrupper blandt andet kendetegnes ved indbyrdes at have samme nationalitet, religiøse overbevisning, sprog, kulturelle baggrund, traditioner og levested.

EU-Domstolen fastslog, at en persons etniske oprindelse ikke kan afgøres alene på baggrund af ét kriterium. Det bør derimod baseres på en vifte af elementer, hvoraf nogle har objektiv karakter og andre subjektiv karakter. Selvom en persons fødeland vil kunne indgå som et af disse kriterier, kan fødelandet ikke i sig selv alene være afgørende for, om en person tilhører en bestemt etnisk gruppe.

Klager blev afvist fra at rejse med indklagedes færge, fordi han ikke kunne fremvise gyldigt ID.

Det fremgår af sagens oplysninger, at indklagede hverken anså klagers forlængede pas eller opholdstilladelse som gyldigt ID. Det fremgår også, at alle indklagedes gæster skulle fremvise gyldigt ID.

En opholdstilladelse udstedes af Udlændingestyrelsen til personer, som ikke er danske statsborgere, men som har ret til at opholde sig i Danmark. Der er dermed tale om et ID, som udstedes på baggrund af en persons statsborgerskab eller nationale oprindelse, hvilket ikke alene udgør en persons etniske oprindelse.

Nævnet vurderer herefter, at det faktum, at indklagede ikke anså klagers opholdstilladelse for gyldigt ID, relaterer sig til klagers nationale oprindelse, da opholdstilladelsen er udstedt på baggrund af hans nationale oprindelse, som ikke alene udgør en etnisk oprindelse.

På den baggrund vurderer nævnet, at klager ikke har påvist faktiske omstændigheder, der giver anledning til at formode, at der er sket direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse i forbindelse med, at han blev afvist fra indklagedes færgе.

Nævnet lægger vægt på, at klager blev afvist på grund af manglende gyldigt ID, hvilket var et krav, som gjaldt for alle indklagedes gæster uanset race eller etnisk oprindelse

På baggrund af nævnets faste praksis er det herefter åbenbart, at klager ikke kan få medhold i sagen.

Ligebehandlingsnævnet afviser derfor at behandle klagen.

Retsregler

Afgørelsen er truffet efter følgende bestemmelser:

Lov om Ligebehandlingsnævnet

- § 1, stk. 1 og 5, om nævnets kompetence
- § 6, stk. 3, om formandsafgørelser
- § 8, stk. 2, nævnets afvisning af klagen
- § 9, stk. 1, om klagebehandling
- § 10 om genoptagelse
- § 12, stk. 1, om klagebehandling

Lov om etnisk ligebehandling

- § 2 om lovens anvendelsesområde
- § 3, stk. 1-3, om forbud mod forskelsbehandling
- § 7 om delt bevisbyrde